

Sprawozdanie z działalności edukacyjnej w Gorczańskim Parku Narodowym w 2021 roku.

Działania edukacyjne w 2021 roku prowadzone były przez pracowników Zespołu ds. Edukacji i Udostępniania Parku, a także pracowników Pracowni Naukowo-Edukacyjnej oraz pracowników terenowych Służby Parku. Zadania z zakresu edukacji i udostępniania Parku finansowane były ze środków własnych oraz z funduszy pozyskanych w ramach projektów:

- „**Działania ochrony przyrody metodami gospodarki leśnej, inne działania prowadzone na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego w 2021 roku**” finansowane ze środków funduszu leśnego, w ramach umowy: Nr EZ.0290.1.7.2021 z dnia 4.08.2021r. Kwota dofinansowania wyniosła: **979 059,36 zł**, z czego na zadania z zakresu udostępniania GPN dla odwiedzających wydatkowano **231 385,35 zł**.

- W 2021 roku kontynuowano realizację projektu "**Rozwój bazy do edukacji przyrodniczej w terenie**" finansowanego z darowizny firmy Cummins Ltd. w kwocie **41 803,15 zł** przekazanej GPN za pośrednictwem Global Giving. W 2021 r. zrealizowano zadania, na kwotę **22 882,56 zł**.

Działania edukacyjne Zespołu ds. Edukacji i Udostępniania Parku w 2021 prowadzone były z zachowaniem wytycznych wynikających z Rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W związku z tym w okresie od 1.01.- 31.01. 2021r. oraz 20.03 – 3.05. 2021r. Ośrodek Edukacyjny GPN i ekspozycja przyrodnicza były zamknięte dla odwiedzających. Bezpośredni odbiorcy naszych działań edukacyjnych – grupy szkolne odbywały naukę w trybie zdalnym lub hybrydowym i nie organizowano żadnych wycieczek. Do bezpośrednich zajęć edukacyjnych powrócono 4.05.2021r. Prowadzono głównie zajęcia terenowe, przy zachowaniu obowiązujących obostrzeń sanitarnych. Udostępniono ekspozycję przyrodniczą z zachowaniem środków ostrożności zapewniających bezpieczeństwo zarówno osobom obsługującym ekspozycję, jak i zwiedzającym.

W okresie zamknięcia Ośrodka Edukacyjnego pracownicy pozostawali na swoich stanowiskach pracy lub pracowali zdalnie załatwiając bieżące sprawy telefonicznie i mailowo. Ponadto przygotowywano, m.in. materiały informacyjne i edukacyjne, które zamieszczano na

stronie internetowej GPN oraz Fb, opracowywano materiały do wydawnictw GPN (czasopismo „Salamandra”, „Kwiaty parku dworskiego w Porębie Wielkiej. Poznaj 50 gatunków roślin”), artykuły do prasy lokalnej (Zgoda, Gazeta Górska) oraz materiały informacyjne dla lokalnych portali internetowych, materiały do projektu „Promocja polskich parków narodowych jako marki”.

W 2021 roku ze względu na stan epidemii i związane z tym ograniczenia część planowanych działań nie została zrealizowana. Nie odbyły się, m.in. imprezy plenerowe:

- Wakacyjne przygody na ścieżkach przyrody w Gajówce Mikołaja,
- Spotkania z Gorcami impreza współorganizowana z WOK w Ochotnicy Górnej,
- Święto drzewa organizowane wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Limanowej.

W różnorodnych **bezpośrednich działaniach edukacyjnych** kierowanych do uczniów, nauczycieli, mieszkańców miejscowości sąsiadujących z GPN, a także odwiedzających Park turystów w 2021 roku uczestniczyło **10 180 osób**, tj.:

- zajęcia edukacyjne stacjonarne – **140 osób**,
- zajęcia edukacyjne terenowe – **1 605 osób** (na ścieżkach edukacyjnych, w parku dworskim i w otoczeniu Gajówki Mikołaja),
- plenerowe imprezy edukacyjne dla mieszkańców i turystów – **1 570 osób**,
- zajęcia on-line (konkurs GPN, zajęcia dla studentów PPUZ W Nowym Targu, szkolenie przewodników) – **78 osób**,
- ekspozycję przyrodniczą w Ośrodku Edukacyjnym GPN zwiedziło – **4 527 osób**
- film pt. „Gorczański Park Narodowy” wyświetlany w Ośrodku Edukacyjnym GPN obejrzało – **2 260 osób**.

W ramach **działań on-line w 2021 r. zanotowano 18 289 wyświetleń**:

- 3-minutowy zwiastun filmu „Gorczański Park Narodowy” – **5 209 wyświetleń**,
- pokaz otwarty filmu „Gorczański Park Narodowy”:
  - * w języku polskim – **6 314 wyświetleń**,
  - * w języku angielskim – **611 wyświetleń**,
- Spotkania z gorczańską przyrodą:
  - * Duże drapieżniki – **2 399 wyświetleń**,
  - * Marcowanie – **1 901 wyświetleń**,
  - * Przebudzenie salamandry – **320 wyświetleń**,
  - * Gorczańskie polany **308 wyświetleń**,
  - * Gorczański las – **329 wyświetleń**,

* Spotkanie z borsukiem **172 wyświetlenia**;

- prezentacja multimedialna przedstawiająca fotogramy z wystawy „Gorce w Naturze 2000” – **726 wyświetlenia**.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE KIEROWANE DO UCZNIÓW I STUDENTÓW:

W 2021 roku przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i studentów - uczestniczyło w nich łącznie **1 263 osoby**:

- zajęcia stacjonarne **(4) – 79 osób**, w tym jedno on-line dla studentów PPUZ w Nowym Targu,
- zajęcia terenowe **(51) – 1 184 osoby**.

W 2021 r. ze względu na stan epidemii koronawirusa prowadzono głównie zajęcia terenowe w oparciu o ofertę edukacyjną GPN. Aktywne zajęcia terenowe prowadzone były na ścieżkach edukacyjnych GPN, w parku dworskim hr. Wodzickich a także w otoczeniu terenowej bazy edukacyjno-wystawienniczej Gajówka Mikołaja w Łopusznej.

inne formy działalności edukacyjnej (4) - 154 osób:

- **Warsztaty dla nauczycieli** pt. „Kwiaty parku dworskiego w Porębie Wielkiej” – **20 osób**,
- **Konkurs GPN** dla uczniów szkół podstawowych pt. „Ssaki duże i małe w Gorczańskim Parku Narodowym” (on-line) - **39 osób**,
- **„Spotkanie tropicieli przyrody”** – terenowa gra edukacyjna dla uczniów szkół podstawowych (Gajówka Mikołaja) - **35 osób**,
- **Święto buka** – plenerowe warsztaty przyrodnicze dla uczniów szkół podstawowych (Gajówka Mikołaja) organizowane wspólnie z Nadleśnictwem Nowy Targ – **60 osób**

DZIAŁANIA DLA ODWIEDZAJĄCYCH GPN TURYSTÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ - 9 wydarzeń, w których uczestniczyło 1 756 osób:

- **„Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym**, piknik edukacyjno-turystyczny (2) – **1 500 osób**. Piknik zorganizowano w parku dworskim hr. Wodzickich w Porębie Wielkiej oraz na Trusiówce w Lubomierzu-Rzekach,
- **Majówka w Gajówce Mikołaja** – **70 osób**
- **Zielony Dzień Samorządowca** w parku dworskim hr. Wodzickich w Porębie Wielkiej, organizowany wspólnie z Miastem Mszana Dolna, oraz UG Mszana Dolna i Niedźwiedz – **70 osób**,

- „**Bliskie spotkania z gorcezańską przyrodą**” (4), warsztaty przyrodnicze i spacer przyrodniczy doliną Łopusznej - **55 osób**. Uczestnicy odkrywali tajemnice przyrody pod okiem pracownika ZEiUP.

- „**Dni Otwarte Funduszy Europejskich**”, VIII edycja ogólnopolskiej akcji promocyjnej – **61 osób**. W ramach akcji można było obejrzeć film o Gorcezańskim Parku Narodowym, zwiedzić ekspozycję przyrodniczą oraz uczestniczyć w spacerze przyrodniczym po parku dworskim hr. Wodzickich w Porębie Wielkiej, który prowadził pracownik ZEiUP .

wyklady, prezentacje (11) - 220 osób

- szkolenie dla przewodników beskidzkich (2)- on-line i stacjonarno-terenowe – **41 osób**,
- prelekcja dla uczestników obchodów 85-lecia Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdrój w ramach wydarzenia „Festiwal Muzeum w Krajobrazie. Krajobraz w Muzeum” - **20 osób**,
- wizyty studyjne w ramach partnerstwa Marki „Zagórzańskie Dziedziny (5) – **120 osób**,
- wizyta studyjna pracowników Nadleśnictwa Lutowiska – **25 osób**,
- wizyta studyjna pracowników Popradzkiego Parku Krajobrazowego – **4 osoby**,
- wizyta studyjna pracowników Zespołu Szkół Leśnych z Biłgoraja – **10 osób**.

prezentacja filmu pt. Gorceński Park Narodowy (110) – 2 260 osób

Film pt. „Gorceński Park Narodowy” wyświetlany w Ośrodku Edukacyjnym GPN na zamówienie oraz w okresie ferii zimowych i wakacji w każdy czwartek o godz. 10.00. Pracownik ZEiUP przed emisją filmu każdorazowo przekazuje oglądającym najważniejsze informacje o GPN, walorach przyrodniczych i kulturowych Gorców. Po zakończeniu emisji prowadzona jest dyskusja na temat zagadnień poruszanych w filmie.

realizacja programu „Przyjaciel Parku Narodowego” - w 2021 roku kontynuowano realizację projektu „Przyjaciel parku narodowego”. Program adresowany jest do rodzin z dziećmi w wieku 6-11 lat. Zachęca do aktywnego odwiedzania parków narodowych, rozwija turystykę rodzinną o charakterze edukacyjnym. W 2021 roku wydano **ok. 250 zeszytów zadań** „Przyjaciel Gorceńskiego Parku Narodowego”. **Pamiątkowe medale** „Przyjaciela GPN” otrzymało **ok. 20 dzieci**, które wykonały zadania i złożyły uroczyste przyrzeczenie przed pracownikiem Parku. Program będzie kontynuowany w kolejnych latach.

EKSPOZYCJA PRZYRODNICZA W OŚRODKU EDUKACYJNYM GPN

W POREBIE WIELKIEJ – 4 527 osób

W 2021 r. z uwagi na stan epidemii koronawirusa ekspozycja przyrodnicza w okresie 1.01 – 31.01 oraz 20.03 -3.05.2021 r. była nieczynna. Od 4.05.2021 r. została udostępniana z zachowaniem środków ostrożności zapewniających bezpieczeństwo zarówno osobom obsługującym ekspozycję, jak i zwiedzającym.

W 2021 r. ekspozycję przyrodniczą GPN obejrzało **4 527 osób**:

I kwartał 2021 r.- 54 osób, w tym:

- turyści indywidualni - 24 osoby,
- turyści zorganizowani - 30 osób (1 grupa)

II kwartał 2021 r. – 823 osoby, w tym:

- turyści indywidualni - 215 osób,
- turyści zorganizowani - 608 osób (28 grup)

III kwartał 2021 r. – 2 441 osób, w tym:

- turyści indywidualni - 974 osoby,
- turyści zorganizowani - 1 467 osoby (59 grup)

IV kwartał 2021 r. – 1 209 osób, w tym:

- turyści indywidualni - 210 osób,
- turyści zorganizowani - 999 osób (52 grupy).

Wstęp na ekspozycję przyrodniczą GPN jest płatny. Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Gorczańskiego Parku Narodowego nr 23/2021 z dnia 19.08.2021r. opłata za udostępnienie ekspozycji przyrodniczej w Ośrodku Edukacyjnym wynosi: 8 zł bilet normalny i 4 zł bilet ulgowy. Z biletów ulgowych przysługujących posiadaczom Karty Dużej Rodziny skorzystało 227 osób, w tym 131 dzieci.

EDUKACJA REALIZOWANA W TERENOWEJ BAZIE EDUKACYJNEJ

„GAJÓWKA MIKOŁAJA” - 280 osób

W 2021 r., ze względu na stan epidemii, w Gajówce Mikołaja w sezonie wakacyjnym nie prowadzono sobotnio-niedzielných dyżurów edukacyjnych. Udostępnianie ekspozycji dla turystów indywidualnych i grup rodzinnych odbywało się w okresie od maja do sierpnia, w każdą drugą sobotę miesiąca, w godz. 10.00-15.00 i było połączone z warsztatami przyrodniczymi oraz spacerem przyrodniczym na Żubrowisko. Ponadto odbyły się 3 cykliczne spotkania plenerowe oraz zajęcia realizowane na zamówienia. *Uczestników wydarzeń edukacyjnych, które miały miejsce w Gajówce Mikołaja ujęto w bezpośrednich działaniach edukacyjnych.*

EDUKACJA REALIZOWANA W TERENOWEJ BAZIE EDUKACYJNEJ W CHACIE GPN NA HALI DŁUGIEJ

W 2021 roku nie odbył się żaden dyżur edukacyjny w Chacie GPN na Hali Długiej, głównie z powodu epidemii COVID-19, a także z braku chętnych wolontariuszy do prowadzenia dyżurów.

WYSTAWY CZASOWE

Od 2019 r., tj. roku otwarcia Ośrodka Edukacyjnego GPN i ekspozycji przyrodniczej w dawnej oficynie dworskiej, w Dyrekcji GPN nie organizuje się regularnych, czasowych wystaw fotograficznych.

UDOSTĘPNIANIE DLA TURYSTYKI

I. W roku 2021 na rzecz udostępniania Gorczańskiego Parku Narodowego dla turystyki realizowano projekt: „Działania ochrony przyrody metodami gospodarki leśnej, inne działania prowadzone na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego w 2021 roku” finansowany ze środków funduszu leśnego w ramach umowy Nr EZ.0290.1.7.2021 z dnia 04.08.2021r.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

1. Bieżące utrzymanie miejsc biwakowych w sezonie 2021 na polanach Oberówka i Trusiówka.

W okresie sprawozdawczym, w sezonie turystycznym miejsca biwakowe były regularnie koszone: 6-krotnie miejsca biwakowe Trusiówka i 6-krotnie miejsca biwakowe Oberówka. Na zakończenie sezonu turystycznego, w listopadzie wywieziono nieczystości z toalet znajdujących się w miejscach biwakowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 3 637,70 zł

2. Prace konserwacyjne miejsc biwakowych.

Po kilku latach ekspozycji na warunki atmosferyczne (duża wilgotność, krótki czas nasłonecznienia) elementy infrastruktury technicznej uległy zniszczeniu (zbutwienie, złamanie). W ramach działania zdemontowano zniszczone mostki, a w ich miejsce odtworzono przejścia nad przepustami. Zdemontowano również zbutwiałe schody prowadzące w wyżej położone części miejsca biwakowego. Koszt realizacji działania wyniósł 12 262,14 zł.

3. Utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2021 (niepłatnych).

Pod tym hasłem realizowano działania:

- oczyszczanie 98,27 km szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez turystów;
- bieżące monitorowanie i wykonanie drobnych prac konserwacyjnych na 98,27 km szlaków i ścieżek edukacyjnych. Koszt realizacji działania wyniósł 17 275,00 zł.

4. Ochrona przyrody oraz bezpieczeństwo odwiedzających poprzez konserwację i bieżącą naprawę infrastruktury nawierzchni szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN (niepłatnych).

Pod tym hasłem realizowano działania:

- usuwanie powalonych, uszkodzonych i martwych drzew zagrażających bezpieczeństwu turystów na 98,27 km szlaków i ścieżek edukacyjnych, nartostrady (1,45 km) oraz trasy wyciągu (1km) i ich otoczenia,
- prace konserwacyjne urządzeń technicznych na 42,54 km szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN.

Koszt realizacji działania wyniósł 79 780,46 zł.

5. Ochrona przyrody oraz bezpieczeństwo odwiedzających poprzez bieżące utrzymanie drożności szlaku niebieskiego od składu Staszek po przełęcz Borek.

Niebieski szlak wytyczony w dolinie Kamienicy jest jednym z najczęściej uczęszczanych gorczańskich szlaków. Stosunkowo małe nachylenie terenu, a także bogactwo przyrody nieożywionej przyciągają turystów pieszych, rowerowych i konnych. Szlak wykorzystywany jest przez służby ratunkowe, m.in. GOPR, Straż Pożarną. W następstwie powodzi w 2018 r. i letnich, gwałtownych opadów w 2019 r. uszkodzeniu uległy przepusty oraz nawierzchnia szlaku. Prace polegały na odtworzeniu kamiennej obudowy przepustu „nad Staszkiem”, odtworzeniu kamiennej obudowy trzech mniejszych przepustów oraz odtworzeniu drewnianej obudowy wlotów i wylotów studni wlotowych dziesięciu przepustów. Koszt realizacji działania wyniósł 96 385,07 zł

6. Utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2021 (płatnych)

Pod tym hasłem realizowano działania:

- oczyszczenie 26,06 km płatnych szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających,
- bieżące monitorowanie i wykonywanie drobnych prac konserwacyjnych na 26,06 km płatnych szlaków i ścieżek edukacyjnych. Koszt realizacji działania wyniósł 4 965,00 zł

7. Bieżące utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2021

- zakup worków, rękawic do bieżącego oczyszczania szlaków ze śmieci,
- koszty utylizacji zebranych śmieci – odbiór przez specjalistyczne firmy,
- zakup środków, materiałów, drobnych narzędzi do bieżącej naprawy małej infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych,
- zakup środków dezynfekujących oraz maseczek ochronnych, które zostały przekazane prowadzącym zajęcia na szlakach i ścieżkach edukacyjnych.

Koszt realizacji działania wyniósł 13 266,98 zł.

8. Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego: utrzymanie i konserwacja urządzeń do monitoringu ruchu turystycznego.

W ramach działania zakupiono czujnik do monitoringu ruchu turystycznego w dolinie Kamienicy. Koszt realizacji działania wyniósł 3 813,00 zł.

Ogółem na działania związane z udostępnianiem GPN dla turystyki **ze środków funduszu leśnego** wydatkowano kwotę **231 385,35 zł.**

II. Organizacja obsługi ruchu turystycznego

1. Obsługa punktu sprzedaży biletów w Koninkach.

W 2021 roku sprzedano **29 106** biletów wstępu do Gorczańskiego Parku Narodowego. Z ulgi przysługującej posiadaczom Karty Dużej Rodziny skorzystało 3 398 osób.

Wartość sprzedanych biletów wstępu do parku wyniosła 143 592,91zł netto.

Na działalność Grupy Podhalańskiej GOPR przekazano 21 538,94 zł.

2. Obsługa miejsca parkingowego i miejsca biwakowego na polanie Trusiówka w Lubomierzu- Rzekach oraz miejsca biwakowego na polanie Oberówka.

Przychody z działalności obu miejsc biwakowych i miejsca parkingowego w 2021 r. wyniosły 53 742,48 zł netto.

3. Udostępnienie niektórych obiektów i obszarów GPN do celów organizacji imprez rekreacyjnych.

W 2021 r. na terenie GPN odbyły się cztery biegi: Promujące trasy Ultra Trail Małopolska, Turbacz Summer Trail, Gorce Ultra Trail oraz Bieg o koronę Gorców. Przychody z tego tytułu wyniosły 1455,28 zł netto.

Dochód z tytułu sprzedaży biletów wstępu na niektóre obszary GPN, prowadzenie miejsc biwakowych oraz udostępnianie obszaru GPN do celów organizacji imprez rekreacyjnych wyniósł 50 828,07 zł.

III. Wolontariat

W 2021r. program wolontariatu w Gorczańskim Parku Narodowym realizowali:

- pracownicy Banku Gospodarstwa Krajowego. Wolontariusze sprząтали szlak niebieski w dolinie Kamienicy, szlak zielony z doliny Kamienicy na Gorc Troszacki i ścieżkę edukacyjną „Dolina Gorcowego Potoku oraz szlak żółty na odcinku Podskały – Gorc Troszacki;
- jedna osoba indywidualna, która dwukrotnie pomagała w obsłudze stoisk GPN podczas organizowanych przez Park pikników turystycznych.

IV. Szkolenie dla przewodników beskidzkich

W 2021 r. przeprowadzono dwa szkolenia dla przewodników beskidzkich, w których uczestniczyło 40 osób:

- w czerwcu szkolenie online pt. „Udostępnianie terenu GPN dla turystyki i rekreacji oraz ruch turystyczny w czasach pandemii”,
- we wrześniu szkolenie stacjonarno-terenowe pt. „Kornik drukarz w górnoreglowych borach świerkowych. Rola martwego drewna w ekosystemie” przeprowadził dr inż. Jan Loch z Pracowni Naukowo-Edukacyjnej GPN.

V. Pikniki turystyczne „Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym”

W 2021 r. Gorczański Park Narodowy we współpracy z Nadleśnictwem Limanowa, Powiatem Limanowskim, Komendą Wojewódzką Policji, Grupą Podhalańską GOPR, Gminą Mszana Dolna, Gminą Niedźwiedź oraz lokalnymi artystami, rękodzielnikami i właścicielami gospodarstw agroturystycznych zorganizował dwa pikniki turystyczne „Niedziela w Gorczańskim Parku Narodowym” popularyzujące nasz region, turystykę przyrodniczą i kulturową oraz propagujące bezpieczne wędrowanie. Pikniki miały również na celu promocję miejsc biwakowych na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego oraz Ośrodka Edukacyjnego GPN. Piknik na terenie Parku dworskiego hr. Wodzickich w Porębie Wielkiej odbył się 27 czerwca, natomiast 15 sierpnia zorganizowano piknik na polanie Trusiówka w Lubomierzu-Rzekach.

VI. Darowizna od Cummins LTD przekazana za pośrednictwem Global Giving

W 2021 kontynuowano realizację zadań finansowanych w ramach darowizny, wykorzystano 22 882,56 zł na następujące cele:

- druk książeczki "Kwiaty parku dworskiego w Porębie Wielkiej. Poznaj 50 gatunków roślin" w nakładzie 1 000 egzemplarzy,
- zakup lornetek do wykorzystania na zajęciach edukacyjnych w ilości 25 szt.,
- zakup materiałów do bieżącej renowacji (czyszczenie i malowanie) obiektów małej infrastruktury turystycznej (stoły, ławki itp.),
- zakup pudełek na ulotki i questy.

Darowizna została rozliczona w lipcu 2021 roku, z przekazanej przez Cummins kwoty 41 803,15 zł zrealizowano zadania na łączną wartość 41 807,13 zł. Różnica 3,89 zł została pokryta ze środków własnych.

WYDAWNICTWA GPN

W 2021 roku ukazały się:

- „**Salamandra**” czasopismo Gorczańskiego Parku Narodowego dla dzieci i młodzieży - 2 numery, **tylko w wersji elektronicznej**, które zamieszczono na stronie internetowej Parku. Skład czasopisma został sfinansowany ze środków własnych GPN.
- książeczka "**Kwiaty parku dworskiego w Porębie Wielkiej. Poznaj 50 gatunków roślin**" w nakładzie 1 000 egzemplarzy. Jej druk został sfinansowany z darowizny firmy Cummins Ltd. w ramach realizacji projektu "Rozwój bazy do edukacji przyrodniczej w terenie".

W 2021 roku prowadzona była sprzedaż wydawnictw i pamiątek GPN oraz bezpłatne rozdawnictwo:

- sprzedano - **2 989 szt.**
- przekazano nieodpłatnie – **6 523 szt.**
- wydawnictwa informacyjne wydane bezpłatnie powstałe w ramach projektu „Adaptacja zabytkowego obiektu architektonicznego na Ośrodek Edukacyjny GPN wraz z zagospodarowaniem edukacyjnym parku dworskiego w Porębie Wielkiej” – **808 szt.**

Strona internetowa Gorczańskiego Parku Narodowego Na stronie internetowej ukazywały się aktualne informacje o bieżących działaniach Gorczańskiego Parku Narodowego, a także zaproszenia na wszystkie organizowane wydarzenia edukacyjne. Dostępna była oferta edukacyjna i kalendarium imprez. Nie działał natomiast system kontaktowania się z Parkiem z poziomu strony internetowej, za pośrednictwem formularza kontaktowego. Strona internetowa GPN jest przestarzała pod względem technicznym i wymaga wymiany. Nie można

odczytać statystyk użytkowania i odwiedzin strony internetowej Gorczańskiego Parku Narodowego.

Fb Gorczańskiego Parku Narodowego – publikacja materiałów edukacyjnych i informacyjnych a także zaproszenia na organizowane przez GPN wydarzenia edukacyjne oraz bieżące informacje i aktualności dot. udostępniania Parku.

Podsumowanie

Rok 2021, to kolejny rok w cieniu epidemii koronawirusa i w związku z tym z ograniczeniami działań edukacyjnych. W ostatnich latach liczba uczestników bezpośrednich (czynnych) działań edukacyjnych przedstawiała się następująco:

w roku 2011 – 10.596 osób,
w roku 2012 – 6.444 osoby,
w roku 2013 – 10.153 osoby,
w roku 2014 – 8.751 osób,
w roku 2015 – 13.465 osób,
w roku 2016 - 16.708 osób,
w roku 2017 – 13.751 osób,
w roku 2018 – 12.841 osób,
w roku 2019 – 18.957 osób
w roku 2020 – 10.786 osób
w roku 2021 – 10.180 osób.

Przykładowe liczby uczestników wybranych działań edukacyjnych w latach 2011 - 2021:

Rok	Zajęcia stacjonarne dla uczniów	Zajęcia terenowe dla uczniów	Plenerowe imprezy edukacyjne	Ekspozycja w Gajówce Mikołaja	Ekspozycja przyrodnicza w OE	Film GPN
2011	2.496 osób (64)	1.196 osoby (49)	4.500 osób (3) w tym Ogólnopolski Dzień Ziemi	1.062 osoby		
2012	2.589 osób (62)	614 osób (27)	1.310 osób (4)	667 osób		
2013	3.891 osób (83)	642 osoby (29)	2.800 osób (6)	950 osób		
2014	2.984 osób (61)	1.052 osoby (40)	2.050 osób (5)	581 osób		
2015	3.587 osób (66)	1.376 (57)	5.365 osób (5)	910 osób		
2016	2.227 osób (41)	787 osoby (34)	10.480 osób (8)	1050 osób		

2017	1.904 osoby (54)	796 osób (41)	8.130 osób (10)	950 osób		
2018	3.401 osób (74)	890 osób (40)	6.980 osób (8)	660 osób		
2019	2.190 osób (70)	627 osób (31)	4.390 osób (9)	460 osób		
2020	980 osób (38)	214 osób (12)	130 osób (2)	142 osoby	1680 osób	540 osób
2021	79 osób (4)	1 184 osoby (51)	1570 osób (3)	280 osób	4 527 osób	2 260 osób

Na stałe w kalendarz działań edukacyjnych GPN wpisały się: Majówka w Gajówce Mikołaja, Spotkanie tropicieli przyrody, Święto buka czy „Niedziela w GPN”, organizowane w parku dworskim hr. Wodzickich w Porębie Wielkiej oraz w miejscu biwakowym, na polanie Trusiówka w Lubomierzu-Rzekach. Imprezy te cieszą się dużą popularnością zarówno wśród lokalnej społeczności, jak i odwiedzających GPN turystów. Należy kontynuować tę tradycję w kolejnych latach.

Przychód EDUKACJA (netto) – 38 641,73 zł

- przychód z płatnych zajęć edukacyjnych i warsztatów – 5 203,16 zł
- przychód za udostępnienie ekspozycji w Gajówce Mikołaja – 266,67 zł
- przychód ze sprzedaży wydawnictw GPN i pamiątek – 16 380,10 zł
- przychód z biletów wstępu na ekspozycję przyrodniczą w OE – 13 430,85 zł
- przychód z biletów wstępu na film „Gorczański Park Narodowy” – 3 360,95 zł

Koszty EDUKACJA – 63 198,40 zł

- zakup materiałów i zużycie energii – 39 477,99 zł
- usługi – 23 720,41 zł

Przychód TURYSTYKA (netto) – 199 628,06 zł

- przychód ze sprzedaży biletów wstępu do GPN – 143 592,91 zł,
- przychód z obsługi parkingu i miejsc biwakowych – 53 742,48 zł
- przychód z imprez rekreacyjnych na terenie GPN – 1 455,28 zł
- przychód z opłat za szkolenie przewodników – 837,39 zł

Koszty TURYSTYKA – 148 779,99 zł

- obsługa miejsca biwakowego i parkingu na polanie Trusiówka – 36 413,14 zł
- obsługa punktu sprzedaży biletów w Koninkach i miejsca biwak. Oberówka – 41 641,48 zł
- prowizja za sprzedane bilety przez aplikację mPay – 52,50 zł
- wpłata na GOPR Grupa Podhalańska (15%) – 21 538,94 zł

- zakup materiałów i zużycie energii – 25 538,94 zł
- usługi – 23 594,99 zł

Dochód TURYSTYKA – 50 848,07 zł

Sporządziła:
Anna Kurzeja
p.o. kier. ZEiUP w okresie: 1.01. – 30.11.2021 r.
24.01.2021 r.